

MESTO STRÁŽSKE

Mestský úrad, Námestie Alexandra Dubčeka 300, 072 22 Strážske

Názov:

**1. Nakladanie s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi
- správa za rok 2022.**

Materiál určený: pre mestské zastupiteľstvo

Predkladá: Mgr. Mária Hajdučková, prednostka mestského úradu

Vypracoval: Marta Bočková, referent pre ŽP

V Strážskom dňa 6. 2. 2023

Mestské zastupiteľstvo v Strážskom

Návrh uznesenia:

Mestské zastupiteľstvo **berie na vedomie:**

1. Správu o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi za rok 2022.

Zber, prepravu, zhodnocovanie a zneškodňovanie komunálnych odpadov, drobných stavebných odpadov a elektroodpadu, ktoré vznikli na území mesta Strážske v roku 2022, zabezpečoval Mestský podnik služieb mesta Strážske (ďalej MsPS) na základe zmluvy o poskytovaní služieb.

V roku 2022 bola skládke Pláne mimo prevádzky. V meste bolo vyprodukovaných a na skládke Myslina - Lúčky Humenné spoločnosti REMKO Sírnik, s.r.o. Košice zneškodnených celkom **828,58 t** zmesového komunálneho odpadu (katalógové číslo 20 03 01). V porovnaní s rokom 2021 je to **menej o 104,23 t**.

Vývoj produkcie zmesového komunálneho odpadu podľa jednotlivých pôvodcov, vrátane podielu z celkového množstva je uvedený v tabuľke č. 1:

Tabuľka č. 1

Rok		Komunálny odpad (katal. č. 20 03 01)		
		Obyvatelia	Právnické osoby mesto	Spolu
2019	množstvo v tonách	775,83	117,80	893,63
	podiel v %	86,82	13,18	100,00
2020	množstvo v tonách	784,23	116,56	900,783
	podiel v %	87,06	12,94	100,00
2021	množstvo v tonách	825,65	107,16	932,81
	podiel v %	88,51	11,49	100,00
2022	množstvo v tonách	740,56	88,02	828,58
	podiel v %	89,38	10,62	100,00
2022-2021	Množstvo v tonách	-85,09	-19,14	-104,23

Okrem zmesového komunálneho odpadu bol na skládke Myslina - Lúčky Humenné zneškodnený aj iný odpad. Jeho občanmi mesta vyprodukované množstvo a druh, aj s porovnaním za predchádzajúce roky, je uvedený v tabuľke č. 2:

Tabuľka č. 2

ODPAD		Množstvo v tonách za rok				
katalógové číslo	druh	v roku 2019	v roku 2020	v roku 2021	v roku 2022	rozdiel 2022-2021
200308	drobný stavebný odpad - obyvatelia	23,60	46,01	94,47	91,37	-3,10
200307	objemný odpad	208,14	274,12	312,18	240,50	-71,68
200203	odpad z cintorína	10,58	12,65	10,83	10,87	0,04

Z celkového množstva **1 171,32 t** odpadu vyvezeného z mesta Strážske a z areálu Chemko na skládku odpadov tvorí zmesový komunálny odpad 828,58 t, t. j. 70,74 %; objemný odpad (nábytok, okenné rámy, bytové jadrá) 240,5 t, t. j. 20,53 %; drobný stavebný odpad 91,37 t, t. j. 7,8 % a odpad z cintorínov 10,87 t, t. j. 0,93 %. V porovnaní s minulým rokom je celkové množstvo odpadov zneškodnených na skládke **nižšie o 178,97 t**.

Množstvo odpadov, ktoré bolo v rámci triedeného zberu oddelených zložiek komunálnych odpadov v roku 2021 (január až december) celkom **vyzbierané** v meste Strážske (obyvatelia a podnikatelia) aj s porovnaním s minulým rokom, je uvedené v tabuľke č. 3:

Tabuľka č. 3

Zber realizoval	Druh odpadu a množstvo v tonách za rok 2022 vyzbierané v meste											
	Papier a lepenka	Sklo	VKM	Kovy	Elektro odpad spolu	Jedlé oleje a tuky	Oleje iné	Šaty	Plasty	Kuchynský BRO	Drevo	BRO
MsPS	50,404	63,121	4,141	3,488	5,341	0,59	0,47		33,866	90,653	50,04	49,90
Základná škola	14,13											
Materská škola	3,51											
MMPR, s.r.o Košice								5,7				
KOVSTEEL, s.r.o. Vojany				1,7055								
Scrapmet Slovakia, s.r.o.				16,919								
Zberné suroviny Žilina, Mi	0,225			29,317	0,058							
Zberné suroviny Žilina, He	0,031			0,0205								
Metablex, s.r.o. Vinné				4,184								
ZBERKO, s.r.o. Košice												
Dankostav, Nižný Hrabovec				11,084								
STAFER, s.r.o., MI	23,33			4,937	0,074							
POWER BATTERY, s.r.o.					0,037							
Výkupňa kovov p. Bindzarová				265,919								
Výkupňa kovov p. Gerbócová				88,073								
Spolu za rok 2022	91,630	63,12	4,14	425,647	5,51	0,59	0,47	5,7	33,87	90,65	50,04	49,9
Spolu rok 2021	77,701	55,827	4,481	516,848	11,726	0,355	0,82	5,9	42,994	14,21	33	48,6
Rozdiel 2022-2021 (t)	13,929	7,294	-0,3	-91,201	-6,216	0,235	-0,35	-0,2	-9,13	76,44	17,04	1,3

V súlade s ustanoveniami zákona NR SR č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov mesto vypočítalo úroveň vytriedenia zložiek komunálnych odpadov uvedených v prílohe č. 1 zákona podľa vzorca z prílohy č. 2 zákona. Hodnota vytriedenia odpadov za rok 2022 je **41,22 %** - z toho pre mesto vyplýva sadzba za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládke od marca 2023 do februára 2024 vo výške 18 eur, čo je **oproti roku 2022 pokles o 4 eurá za tonu, t. j. 18,2%**.

V roku 2022 bolo celkom vyzbieraných 90,653 t kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu, čo predstavuje zber 1 339 ks nádob. Mesto zaplatilo za zber a zhodnotenie tohto druhu odpadu spoločnosti FÚRA, s. r. o., Rozhanovce sumu 9 640,80 eur.

Náklad MsPS za službu uloženia odpadu, vyprodukovaného v meste Strážske, na skládku odpadov v roku 2022 bol vo výške 48 416,35 € s DPH, zákonný poplatok vo výške 25 553,28 €, spolu 73 969,63 €. Náklady na vývoz použitého motorového oleja boli 60 € s DPH. Za zber použitého textilu mesto uhradilo dodávateľovi služby 672 € za 4 nádoby a rok.

V roku 2022 hradila náklady na triedený zber zložiek komunálneho odpadu organizácia zodpovednosti výrobcov ENVI-PAK, a. s. Bratislava. Za zabezpečenie triedenia odpadov v meste jej MsPS fakturoval sumu v celkovej výške 114 211,84 € s DPH. Za odpredaj vytriedeného elektroodpadu získal MsPS 793,52 € s DPH a za jedlé oleje a tuky 95,04 € s DPH.

MsPS v roku 2022 zabezpečoval aj nakladanie s odpadmi pre okolité obce. Celkom zabezpečil vývoz 602,87 t zmesového komunálneho odpadu, čo je o 30,89 t menej ako v minulom roku. Bolo vyvezených aj 38,40 t objemného odpadu a 17,33 t odpadu z cintorínov.

Zhrnutie:

1. V roku 2022 bol v porovnaní s rokom 2021 zaznamenaný pokles produkcie zmesového komunálneho odpadu o 104,23 t, t. j. o 11,17 %.
2. V produkcii drobného stavebného odpadu od obyvateľov bol zaznamenaný medziročný pokles o 3,1 t, t. j. o 3,28 %.
3. Produkcia objemného odpadu sa oproti roku 2021 znížila o 71,68 t, t. j. o 22,96 %.
4. Odpadu z cintorínov bolo vyvezených o 0,04 t viac, t. j. viac o 0,37 %.
5. V porovnaní s rokom 2021 bolo na skládku celkom vyvezených o 178,97 t odpadu menej.
6. Celkový náklad MsPS za službu uloženia odpadu na skládku bol v roku 2022 nižší o 11 337,65 €.
7. Za zabezpečenie triedenia odpadov v roku 2022 fakturoval MsPS organizácii zodpovednosti výrobcov ENVI-PAK viac o 32 781,98 € ako v roku 2021.
8. V roku 2022 bolo občanmi a podnikateľmi vytriedených celkom 821,268 t triedených zložiek komunálneho odpadu (vrátane kovov z výkupní). Úroveň vytriedenia odpadov za rok 2022 je 41,22 %. Pozitívne ju ovplyvnil výkup kovového odpadu od fyzických osôb v okolitých výkupniach.
9. V porovnaní s rokom 2021 bol najvyšší pokles triedenia zaznamenaný u kovov o 91,20 t, plastov o 9,13 t a elektroodpadu o 6,22 t za rok.
10. Nárast množstva vytriedeného odpadu sme zaznamenali u skla o 7,29 t a kuchynského biologicky rozložiteľného odpadu (aj keď sa to nedá medziročne porovnávať, lebo v roku 2021 bol zber realizovaný iba 3 mesiace).
11. Výška poplatku za uloženie komunálneho odpadu na skládke odpadov od 1. 3. 2023 klesne z 22 eur za tonu na 18 euro za tonu.
12. Ak by sme pri výpočte hodnoty vytriedenia vychádzali iba z množstiev vytriedených zložiek komunálneho odpadu, mimo kovových odpadov z výkupní, bola by hodnota vytriedenia 26,78 % a výška poplatku za uloženie komunálneho odpadu na skládke odpadov by bola 27 eur.
13. Každý občan mesta (vrátane odpadu od podnikateľov) v priemere za minulý rok vyprodukoval 257,13 kg komunálneho odpadu (zmesový, objemný, odpad z cintorína), 21,75 kg drobného stavebného odpadu a 195,54 kg z komunálneho odpadu (vrátane kovov a školského zberu) vytriedil.

Návrh opatrení na zlepšenie triedenia odpadov v meste:

1. Zatraktívniť a premaľovať viackomorové kontajnery na triedené zložky odpadu.
2. Nálepkami presne označiť, čo tam patrí, čo nevhadzovať a nálepky zjednotiť (rovnaký typ, veľkosť, infografika, typ písma..).
3. Upraviť podlažie pod kontajnermi - kontajnery stoja na zelenej ploche, ktorá môže byť v čase dažďov, zimy podmáčaná. Blato môže ľudí odrádzať odpad do kontajnera odnieť. (Mesto získalo nenávratný finančný príspevok na výstavbu stojísk z fondu na podporu najmenej rozvinutých okresov.)
4. Preveriť možnosť triedenia jedlých olejov umiestnením kontajnerov na frekventované miesta v meste. Kontajnery zabezpečiť tak, aby sa olej nedal vyberať.